

національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки . – 2013 – № 3. – С. 52-60.

3. Іванов В.Д. Управління економічною стійкістю промислових підприємств (на прикладі підприємств машинобудівного комплексу) / Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля; [Відп. ред.Уманської О.М.] – Луганськ, 2005. – 266 с.

4. Ареф'єва О.В., Городянська Д.М. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №8. – С. 83–90.

5. Геращенко І.П., Василенко А.А. Построение модели оценки маркетинговой устойчивости компаний. Вестник Томского государственного университета. Экономика. 2014. №1 (25). С. 18–29.

6. Фещур Р.В. Економічна стійкість підприємства – становлення понятійного базису/ Р.В.Фещур, Х.С.Баранівська// Проблеми економіки та управління. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – №684. – С.284-290.

7. Товстяк Г.П. Економічна стійкість підприємства: поняття, структура, фактори та види. / Г.П. Товстяк // Сучасні тенденції розвитку наукової думки : тез. доп. II-ої Міжнар. наук.-практ. конф. – К. : Вид-во НТУУ «КПІ», 2011. – С. 125-126.

8. Ступка Н.М. Окремі аспекти оцінки фінансової стійкості підприємств / Н. М. Ступка // Університетські наукові записки. – 2005. – № 4. – С. 348-354. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2005_4_60.pdf.

УДК 339.1

Богачова А.В., к.с.н., доцент

Смагін В.Л., д.с.н., професор

Київський національний лінговістичний університет

(м. Київ, Україна)

ІНОВАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ. МАСОВА КАСТОМІЗАЦІЯ: ПИТАННЯ КАЛЬКУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

У міру розвитку серійного виробництва змінюються конструкція і технологія. Зростає продуктивність, знижуються витрати, підвищується якість. Водночас зростає кількість різних серій виробів з урахуванням потреб ринку. При цьому виникає і наростає суперечність між потребою максимально розширити кількість серій виробів, щоб найбільшою мірою задовольнити замовника, і зростанням витрат на складські запаси для забезпечення потреб для максимально точного виконання потреб замовника у всіх торгових точках [4, с.177]. Згодом в конкурентній боротьбі ця суперечність суттєво загострюється [1].

Технологією, що здатна вирішити протиріччя між прагненням найбільш точно і повно виконати бажання замовника і скороченням витрат на складські запаси та оборотні кошти, є кастомізація [2].

Складність проблеми обумовлена тим, що вироблена продукція є результатом витрат як абстрактної, так і конкретної праці, що знаходяться в органічній єдності. В умовах науково-технічного прогресу і збільшення частки матеріалізованої праці в затратах виробництва протиріччя між кількістю і якістю продукції не є настільки антагоністичними, бо як кількість, так і якість виробленої продукції визначається переважно техніко-економічними параметрами виробничо – технологічного апарату, що використовується.

Методологічна складність відокремлення споживчих властивостей продукції від її кількісного (об'ємного) носія спонукає до пошуку непрямих методів відображення якості продукції та її рівня при плануванні, калькулюванні та обліку витрат виробництва.

Кастомізація – виготовлення масової продукції під конкретне замовлення споживача шляхом її комплектації додатковими елементами та аксесуарами [5]. Це можна сказати і значно простіше: кастомізація – це адаптування наявного продукту під конкретного споживача. Масова кастомізація – виробництво продуктів і послуг для вузької аудиторії з урахуванням її інтересів і вимог [3].

Суть концепції масової кастомізації полягає в поєднанні елементів масового виробництва і виробництва на замовлення. Будь-який виробник прагне до зниження витрат за рахунок використання ефекту масштабу, повного завантаження потужностей, яке властиве масовому виробництву. З іншого боку, сучасна тенденція індивідуалізації споживача призводить до того, що компанії змушені все більше задовольняти диференційованим запитами конкретних клієнтів. Повною мірою це було (до недавнього часу) можливо тільки за рахунок одиничного виробництва або виробництва на замовлення [3].

Особливості виробництва конкретних видів продукції відображаються в якості даного виду продукції, тобто в сукупності його властивостей, що виявляються в процесі споживання. Цей факт дає підставу розподіляти непрямі витрати пропорційно обсягу виробленої продукції в споживчих одиницях, який може бути визначений шляхом поетапного синтезування поодиноких, узагальнюючих, а потім комплексних оцінок властивостей якості продукції.

Різний рівень якості продукції обумовлює зміну як прямих, так і непрямих витрат. Прямі витрати на продукцію відповідного рівня якості визначаються на основі встановлених методами нормування витрат відповідних видів ресурсів. Більш складним є розподіл непрямих витрат на собівартість продукції відповідного рівня якості.

Обсяг виробленої продукції в споживчих одиницях може бути визначений на основі комплексної оцінки якості продукції, яка визначається шляхом поетапного синтезування оцінок властивостей якості, які перебувають на різних рівнях ієрархії. На нижньому рівні знаходяться прості властивості, які піддаються безпосередньому виміру або визначенню. Оцінка одиничних властивостей, в найпростішому випадку, визначається порівнянням фактично досягнутих значень показників властивостей з базовими – вимогами вітчизняних або зарубіжних стандартів, або з відповідними властивостями аналогічної конкурентоспроможної продукції. Узагальнюючі оцінки отримують усередненням одиничних оцінок на основі визначення середньарифметичних, середньозважених, або інших видів середніх, а комплексна оцінка –

усередненим узагальнюючих оцінок. Основою для побудови дерева властивостей якості може служити прийнята система узагальнюючих показників – призначення, надійності, ергономічності, естетичності, технологічності, уніфікації, безпеки і т.д. Число рівнів ієрархії, перелік властивостей якості і їхня соціальна значимість конкретизується з урахуванням особливостей продукції, що випускається.

Зберігаючи ідею розподілу непрямих витрат пропорційно обсягу виробленої продукції в споживчих одиницях, завдання можна спростити, якщо від оцінки якості продукції перейти до визначення впливу виробничо-технологічних і організаційних факторів на якість продукції та її рівень.

Запропонований метод визначення перекладних коефіцієнтів з урахуванням виробничо-технологічних особливостей виробництва продукції включає п'ять етапів.

На першому етапі формуються вимоги до окремих властивостей якості продукції, за якими складаються калькуляції. Усі види продукції ранжуються за ступенем зростання вимог до якості і складності їх забезпечення. В якості базового виду приймається продукція, що вимагає мінімальних витрат виробничих ресурсів, щодо забезпечення властивостей якості.

На другому етапі фахівцями (експертами) встановлюються зміни виробничо-технологічних факторів на всіх стадіях виробничого процесу, необхідних для досягнення властивостей якості продукції, наступної за базовим видом у ранжованому ряді.

На третьому етапі всі зміни виробничо-технологічних факторів трансформуються в зміни витрат окремих видів ресурсів (палива, енергії). Зміни у витратах окремих видів ресурсів визначаються розрахунково-аналітичними або експертними методами і потім виражаються у вигляді відносних величин (коефіцієнтів) в порівнянні з витратами відповідного виду ресурсів при виробництві базового виду продукції.

На четвертому етапі по кожному i -ому виду продукції ($i = 1, \dots, I$) визначається наскрізний по всім j -им стадіям виробничого процесу ($j = 1, \dots, J$) розрахунковий показник R_i , що враховує відносний вплив всіх виробничо-технологічних факторів ($m = 1, \dots, M$), виражених у витратній формі, щодо забезпечення відповідного рівня властивостей якості продукції:

$$R_i = \sum_{j=1}^J \sum_{m=1}^M K_{mj} \cdot C_m,$$

де K_{mj} – одиничний (приватний) перекладний коефіцієнт, що характеризує вплив фактора m на рівень якості продукції на j -ій стадії виробничого процесу;

C_m – питомі витрати конкретного виду ресурсів, необхідних для забезпечення відповідного рівня властивостей якості.

На п'ятому етапі визначається загальний (інтегральний) коефіцієнт по i -ому виду продукції, який визначається відношенням отриманого розрахункового показника (R_i) до базового ($R_{\text{баз}}$).

Врахування різноманітних виробничо-технічних факторів дозволяє отримати більш точні значення перекладних коефіцієнтів і забезпечити економічно обгрунтований розподіл витрат між окремими видами продукції.

Особливості виробництва конкретних видів продукції відображаються в якості даного виду продукції, тобто в сукупності його властивостей, що виявляються в процесі споживання. Цей факт дає підставу розподіляти непрямі витрати пропорційно обсягу виробленої продукції в споживчих одиницях, який, в свою чергу, може бути визначений шляхом поетапного синтезування одиничних, узагальнюючих, а потім комплексних оцінок властивостей якості продукції.

Література:

1. Зінченко Т.О. Гармонізація стандартів продукції АПК до вимог ЄС / Т.О. Зінченко // Агроінформ. – 2010. – № 1. – С.10 – 15.
2. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості./ Київський державний інститут економіки хімічної промисловості. – Київ, 2001. – 168 с.
3. Пензнер Л.Х., Богуславский Д.С., Рапопорт Л.М. Кастомизация, как высший этап развития технических систем / Пензнер Л.Х. // Интернет-конференция "MATRIZ Fest 2005". – режим доступу: <http://www.metodolog.ru/00468/00468.html>.
4. Проблемы внедрения системы управления затратами на качество на российских предприятиях / А.В. Бондарец, Ж.А. Чеснокова, Н.П. Скосырина // Современные проблемы науки и образования. – 2008.– № 3. – С. 177-179.
5. Вікіпедія – режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кастомізація>.

УДК 338.43

Шульміна Н.В., доцент

*Київський національний лінгвістичний університет
(м. Київ, Україна)*

AGILE-MARKETING: ЯК ПОСДНАТИ СУЧАСНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ

Сьогодні в теорії і практиці управління відбуваються радикальні зміни. Вони, разом із новими технологіями, суттєво впливають на ефективність бізнесу. Але швидкість і цих обсяг перетворень спричинюють нові складності: фрагментація даних, часткове дублювання платформ і продуктів, витрати, пов'язані з необхідністю інтеграції систем, невідповідність традиційної структури управління і організаційних норм новій реальності.

Серед науковців та підприємців поки що немає єдиного бачення оптимального рішення цих проблем. З одного боку, вони отримали можливість використовувати кращі в своєму сегменті інструменти, розроблені невеликими і гнучкими компаніями, які не страждають від бюрократичних процедур, власних більш зрілим бізнесам, завдяки чому успішно конкурують з рішеннями, які знаходять великі гранці. Вони використовують більш сучасні підходи, які легші у використанні і краще адаптовані до окремих вузьких ніш. З іншого боку, є рішення для глибокої інтеграції окремих систем, розробка яких доступна лише великим технологічним компаніям. Йдеться насамперед про інструменти інтеграції програмних продуктів, що використовуються в